

ด่วนที่สุด

พณ 0215/909

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1666 กต 2
วันที่ 7 มี.ค. 2550 10.344

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถ.นนทบุรี 1 ต.บางกระสอ

อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

พณ. 1/92
มี.ค. 50
11.304

๘ มีนาคม 2550

เรื่อง การจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ครั้งที่ 1/2550
 2. สรุปผลการประชุมหารือการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า
 3. โครงการปรับตัวรองรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า

1. เรื่องเดิม

ประเทศไทยมีการเจรจาเปิดเสรีการค้าทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และระดับทวิภาคีในรูปของ FTA ซึ่งในเรื่อง FTA ไทยได้มีการลงนามและมีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ความตกลงการค้าเสรีสองฝ่าย ได้แก่ ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-อินเดีย และอาเซียน-จีน ความตกลงที่เจรจาเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างพิจารณา ลงนาม ได้แก่ ไทย-ญี่ปุ่น และความตกลงที่อยู่ในระหว่างการเจรจากับอีกหลายประเทศภายใต้อาเซียน

2. ข้อเท็จจริง

2.1 จากการประเมินผลการทำ FTA สองฝ่าย ปรากฏว่าหลังการลงนามความตกลงกับ 4 ประเทศดังกล่าว ทำให้การค้าขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนทำ FTA นอกจากนี้ การลงทุนและการประกอบธุรกิจระหว่างกันก็เพิ่มขึ้นด้วย แต่สินค้าบางรายการได้รับผลกระทบและจำเป็นต้องมีการปรับตัว เช่น โคน้ำมัน ผลิตภัณฑ์นม หอม กระเทียม เครื่องใช้ไฟฟ้า เซรามิก และเครื่องหนัง เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบต่อผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมที่เป็น SMEs ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐจะต้องให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัว

2.2 ในการเจรจาแม้ได้สร้างภูมิคุ้มกันไว้ในตัวข้อตกลง โดยสินค้า/บริการใดที่จะได้รับผลกระทบ ก็ได้เจรจาให้มีการเปิดเสรีที่ยาวนานที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เช่น 15-20 ปี รวมทั้งมีมาตรการปกป้องพิเศษ (special safeguard) แต่ในระหว่างนี้มีความจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเพื่อให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2.3 ปัจจุบันมีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของ ประเทศ บริหารจัดการโดยกระทรวงเกษตรฯ ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเจรจาเปิดเสรีการค้า โดยจะช่วยในการปรับโครงสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปขึ้นต้น

2.4 ขณะนี้ยังขาดการให้ความช่วยเหลือเพื่อปรับตัวรองรับการเปิดเสรีสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และธุรกิจภาคบริการ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรเร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวม และยังแสดงถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลในการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า

3. การดำเนินการ

3.1 กระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อศึกษาพิจารณากำหนดรูปแบบการบริหารจัดการ และการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวในภาคการผลิต(sector) ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าขึ้น ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและนักวิชาการ ได้จัดทำกรอบแนวคิดในการจัดตั้งกองทุน และได้นำไปจัดสัมมนาแบบเปิดกว้าง เพื่อรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนด้วยแล้ว ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นสรุปได้ว่า เห็นควรจัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือในระยะต้นแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) หลักการ

(1.1) จะให้ความช่วยเหลือแก่ภาคการผลิตสินค้าและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า เพื่อให้สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้

(1.2) ความช่วยเหลือของกองทุนจะอยู่ในรูปของการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะไม่อยู่ในรูปของตัวเงิน (in kind)

(1.3) มาตรการช่วยเหลือของกองทุนจะต้องดำเนินการ โดยที่ไม่ขัดกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก

(2) วัตถุประสงค์ ให้ความช่วยเหลือในระยะต้นแก่ภาคการผลิต(sector) ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีในระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยความช่วยเหลือที่กองทุนจัดให้ต้องดำเนินการและมีผลสัมฤทธิ์ในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

(3) ประเภทของความช่วยเหลือ

(3.1) การศึกษา วิจัยพัฒนา

(3.2) การจัดหาที่ปรึกษาเพื่อช่วยในการปรับปรุงธุรกิจ

(3.3) การฝึกอบรมอาชีพใหม่ให้กับคนงาน

(3.4) กิจกรรมที่มีผลโดยรวมต่อการสนับสนุนการบริโภค การตลาด ฯลฯ ในสาขา/
กลุ่มสินค้า

(3.5) การเสริมสร้างสมรรถนะ โดยการให้ความรู้ จัดประชุม จัดฝึกอบรม สัมมนา ฐาน

(3.6) ความช่วยเหลืออื่นๆ ที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร

(4) ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน

(4.1) ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
ในสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และบริการ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี

(4.2) การขอรับความช่วยเหลือจะต้องจัดทำเป็นโครงการเสนอต่อกองทุนในนามของ
สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

(5) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบ เช่น

(5.1) สินค้าประเภทเดียวกันนำเข้ามากหลังมีการลดภาษี และส่งผลกระทบต่อสินค้าไทย
หรือมีสัญญาณบ่งชี้ว่าจะได้รับผลกระทบ

(5.2) ส่วนแบ่งตลาดมีแนวโน้มลดลง

(5.3) มีการจ้างงานลดลง

(5.4) มีผลการศึกษาระบุว่าภาคการผลิตนั้นๆ ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า

(6) แหล่งที่มาของเงินทุน

เงินงบประมาณจากภาครัฐ และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนบริจาคสมทบเข้ากองทุนเพิ่มเติมได้

(7) การบริหารจัดการ

ให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน
สถาบันเกษตรกร และนักวิชาการ ทำหน้าที่บริหารกองทุน โดยมีกระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ
ในการบริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบรองรับการดำเนินการ

(8) ขั้นตอนการดำเนินการ

(8.1) กลุ่มผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการในสาขาที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือจัดทำ
โครงการ แผนงาน งาน หรือกิจกรรมเสนอกระทรวงพาณิชย์ โดยเสนอผ่านตัวแทนในข้อ (4.2)

(8.2) กระทรวงพาณิชย์จะนำโครงการ แผนงาน งาน หรือกิจกรรม เข้าสู่การพิจารณาของ
คณะกรรมการบริหารฯ โดยคณะกรรมการฯ อาจแต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะอนุกรรมการขึ้น เพื่อพิจารณา
ถ้อยแถลงข้อเสนอโครงการ

(8.3) ให้มีการติดตาม ตรวจสอบและควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ
โครงการ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

3.2 กระทรวงพาณิชย์ได้นำเรื่องการจัดตั้งกองทุนดังกล่าวเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550 ซึ่งที่ประชุม กนศ. มีมติ ดังนี้

(1) เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวรองรับการเปิดเสรีทางการค้า และขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินการ โดยให้ใช้เงินงบประมาณประจำปี ปีละ 500 ล้านบาทและขอต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 10 ปี สำหรับปีงบประมาณปัจจุบันให้ใช้เงินจากงบกลางโดยปรับลดวงเงินลงจาก 500 ล้านบาท ที่ได้เสนอขอไว้

(2) ให้ระบุวัตถุประสงค์และรูปแบบการให้ความช่วยเหลือของกองทุนนี้ให้ชัดเจนชี้ให้เห็นว่ามีการทำงานแตกต่างจากกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ และจะเชื่อมโยง/ส่งต่อระหว่างกันอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

(3) ให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบในการจัดตั้งกองทุน

สรุปผลการประชุมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

3.3 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และกรมการค้าต่างประเทศ ประชุมหารือเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินการออกระเบียบจัดตั้งกองทุนและแนวทางให้ความช่วยเหลือที่ไม่ซ้ำซ้อนกับการทำงานของกองทุนกระทรวงเกษตรฯ ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งที่ประชุมเห็นร่วมกัน ดังนี้

(1) กองทุนนี้จะไม่ซ้ำซ้อนกับกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ เนื่องจากจะให้ความช่วยเหลือผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปตั้งแต่ขั้นกลางขึ้นไปในลักษณะอุตสาหกรรม ซึ่งไม่อยู่ในขอบข่ายงานกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ ที่ตั้งไว้เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปขั้นต้น นอกจากนี้ กองทุนนี้ยังให้ความช่วยเหลือครอบคลุมไปถึงสินค้าอุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าโดยตรง

(2) เพื่อให้สามารถดำเนินการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบได้ทันที ในระหว่างนี้ควรจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือในการปรับตัวแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีโดยขอใช้เงินจากงบกลางจำนวน 100 ล้านบาท และในปีต่อไป ให้ขอจัดสรรรายได้งบประมาณรายจ่ายประจำปี

สรุปผลการประชุมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

4. ข้อพิจารณา

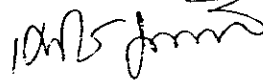
4.1 ให้ความเห็นชอบในหลักการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยขอใช้เงินงบประมาณประจำปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุนปีละ 500 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 10 ปี

4.2 โดยที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความตกลงที่ได้ลงนามไปแล้ว เห็นควรอนุมัติเงินงบกลางสำหรับปี 2550 ในวงเงิน 100 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการปรับตัวรองรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าโดยเร็ว รายละเอียดโครงการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

4.3 เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบรองรับการบริหารจัดการกองทุน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกไกร จิระแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์

โทร. 0 2507 7684

โทรสาร 0 2507 7683

สำเนาถูกต้อง

อ.เกริกไกร จิระแพทย์

นักวิชาการพาณิชย์ ๑๐๗.

รายงานการประชุม

คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ครั้งที่ 1/2550

วันจันทร์ที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550 เวลา 9.00 น.

ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการที่เข้าร่วมประชุม

1. หม่อมราชวงศ์ ปรีดิยาธร เทวกุล	รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	ประธาน
2. นายเกริกไกร จีระแพทย์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	รองประธาน
3. นายสุทธิพร จีระพันธุ์	(แทน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
4. นายสวณิต คงศิริ	(แทน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	
5. นายจักรมณทร์ ผาสุกวนิช	(แทน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	
6. นายชาติรี ช่วยประสิทธิ์	(แทน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
7. ดร. ชัยยุทธ ชวลิตนิธิกุล	(แทน) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน	
8. นายอำพน กิตติอำพน	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
9. นายการุณ กิตติสลาพร	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	เลขานุการ
10. นายพิษณุ เจริญมหาสาร	รองปลัดกระทรวงพาณิชย์	ผู้ช่วยเลขานุการ
	กลุ่มภารกิจด้านการค้าต่างประเทศ	

ผู้เข้าร่วมประชุม

กระทรวงการคลัง

1. นายสมหมาย ภาษี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
2. นางสาวจุฬารัตน์ สุธีธร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง
------------------------	---------------------------------------

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายกนก คดีการ	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
---------------	-----------------------------------

กระทรวงการต่างประเทศ

1. นายกฤต ไกรจิตติ	อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
2. นายวีรชัย พลาศรัย	อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กระทรวงอุตสาหกรรม

นายวิฑูรย์ วิเศษสินธุ์	วิศวกร 7 ว
------------------------	------------

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางวิไลลักษณ์ สุรพฤกษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6 ว

กระทรวงแรงงาน

นางสาวสิรินาถ ถีนานนท์

นักวิชาการแรงงาน 6 ว

กระทรวงพาณิชย์

1. นางอภิรดี ตันตราภรณ์

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

2. นางสาวชุติมา บุญยประภัศร

อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

3. นางพวงรัตน์ อัสวพิศิษฐ์

อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

4. นางฉวีวรรณ จันทนภุมมะ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ และ

ผู้อำนวยการสำนักงานยุทธศาสตร์การค้าพาณิชย์

5. นายวินิจชัย แจ่มแจ้ง

รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เริ่มประชุมเวลา 9.00 น.

ประธานฯ กล่าวเปิดประชุมและให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม กนศ. ครั้งที่ 2/2549 วันที่ 15 ธันวาคม 2549

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุม กนศ. ครั้งที่ 2/2549

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 กองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานที่ประชุมเรื่องผลการดำเนินงานของคณะกรรมการที่กระทรวงพาณิชย์ แต่งตั้งขึ้นเพื่อศึกษาพิจารณากำหนดรูปแบบ การบริหารจัดการ และการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวใน sector ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า รวมทั้งยกร่างระเบียบในการจัดตั้งกองทุน โดยขอให้ ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการจัดตั้งกองทุน งบประมาณในการดำเนินงาน และหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน

ที่ประชุมมีความเห็นว่า การจัดตั้งกองทุนที่รองรับการทำ FTA โดยเฉพาะ เป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะนอกจากจะช่วยในการปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ แล้ว ยังช่วยลดแรงกดดันทางการเมืองและความกังวลของสังคม อย่างไรก็ตาม ขอให้กองทุนนี้วางแผน การทำงานให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกับกองทุนอื่นที่มีอยู่แล้ว

มติที่ประชุม

(1) เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนเพื่อรองรับการปรับตัวจากการเปิดเสรีทางการค้า และขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินการ โดยให้ใช้เงินงบประมาณประจำปี ปีละ 500 ล้านบาท และขอต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 10 ปี สำหรับปีงบประมาณปัจจุบันให้ใช้เงินจากงบกลาง โดยปรับลดวงเงินลงจาก 500 ล้านบาท ที่ได้เสนอขอไว้

(2) ให้ระบุวัตถุประสงค์และรูปแบบการให้ความช่วยเหลือของกองทุนนี้ให้ชัดเจน ชี้ให้เห็นว่ามีการทำงานแตกต่างจากกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ และจะเชื่อมโยง/ส่งต่อระหว่างกันอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

(3) ให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบในการจัดตั้งกองทุน

(4) ให้ส่งร่างระเบียบการจัดตั้งกองทุนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นด้วย

3.2 การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี (AFTA) สินค้ารถยนต์ของมาเลเซีย

ผู้แทนกระทรวงการคลังได้สรุปความเป็นมาของการที่มาเลเซียขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงไทย ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ AFTA แก่สินค้ายานยนต์ชนิด Completed Build – Up (CBU) ซึ่งมาเลเซียได้ลดภาษีลงแล้ว ตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม 2549 แต่ไทยยังชะลอการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ AFTA แก่สินค้ายานยนต์ดังกล่าวของมาเลเซีย เนื่องจากเห็นว่ามาเลเซียยังคงมาตรการการออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้ายานยนต์ (Approved Permits: APs) อยู่ ซึ่งมาตรการดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการจำกัดปริมาณ (Quantitative Restriction: QR) แต่ฝ่ายมาเลเซียชี้แจงว่า มาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการติดตามและเก็บข้อมูลการนำเข้า และไม่มีการจำกัดปริมาณ จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาการให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวแก่มาเลเซีย

มติที่ประชุม

มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ประสานกับฝ่ายมาเลเซียให้ได้คำตอบชัดเจน ในประเด็นการออกใบอนุญาตนำเข้าและการจำกัดปริมาณ เพื่อให้เกิดความกระจ่างสำหรับผู้ส่งออกไทย และเพื่อให้สามารถวางแนวทางสำหรับการพบปะหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศที่จะมีขึ้นในสัปดาห์หน้า

วาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

4.1 แผนรองรับผลกระทบภาคเกษตรกรรมจากการเปิดเสรีทางการค้าในอนาคต

สืบเนื่องจากการประชุม กนศ. ครั้งที่ 2/2549 วันที่ 15 ธันวาคม 2549 ที่ประชุมได้พิจารณา ทบทวนการเจรจาการค้าเสรี และมีมติให้กระทรวงเกษตรฯ เตรียมการรองรับสำหรับผลกระทบภาคการเกษตร โดยพิจารณาว่าสินค้าใดที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบและเสนอแผนการรองรับ รวมทั้งแนวทางดำเนินการแก้ไข ป้องกันต่อ กนศ. ในการประชุมคราวต่อไป

ผู้แทนกระทรวงเกษตรฯ ได้ชี้แจงความคืบหน้าในการดำเนินการของกระทรวงเกษตรฯ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์รายสินค้า การตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีด

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการตั้งคณะกรรมการประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานในกรอบ FTA

นอกจากนี้ ยังได้นำเสนอแผนรองรับผลกระทบภาคเกษตรกรรม สำหรับการเปิดเสรีทางการค้าในอนาคต ซึ่งประกอบด้วยแผนรองรับสำหรับอุตสาหกรรมนม โคเนื้อ สัตว์ปีก ผลไม้ และจะพิจารณากำหนดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ ที่ประชุมรับทราบและเห็นควรให้นำโครงการที่จะขออนุมัติงบประมาณกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเสนอต่อ กนศ. เพื่อเข้า ครม. ต่อไป

4.2 ข้อกังวลเกี่ยวกับการจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่ประชุมรับทราบข้อกังวลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการดำเนินการของรัฐบาล ดังนี้

(1) ความโปร่งใสในการเจรจา / การมีส่วนร่วมในการทำ FTA ที่ผ่านมารัฐบาลดำเนินการด้วยความโปร่งใสมาโดยตลอด โดยเฉพาะ JTEPA ได้มีการรับฟังความเห็นจากภาคประชาชนองค์กรอิสระและผู้มีส่วนได้เสียมาแล้วหลายครั้ง อย่างไรก็ตาม จะได้มีการสร้างกระบวนการรับฟังความเห็นอย่างเป็นระบบมากขึ้น และเชิญภาคประชาสังคมเข้าร่วมในคณะกรรมการที่ปรึกษาด้วย

(2) การศึกษาผลกระทบ ในอดีตมีการศึกษาวิจัยและประเมินผลกระทบอย่างรอบด้านอยู่แล้ว ซึ่งต่อไปจะมีการจัดทำคู่มือในการเจรจาเปิดเสรี (manual) อย่างเป็นระบบ

(3) การเตรียมการรองรับ รัฐบาลมีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งดูแลโดยกระทรวงเกษตรฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรและกระทรวงพาณิชย์อยู่ระหว่างการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือในการปรับตัวให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ

สำนักงานยุทธศาสตร์การพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กุมภาพันธ์ 2550

สรุปผลการประชุมหารือ
การจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบ
จากการเปิดเสรีทางการค้า

วันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2550 เวลา 09.30 น.

ณ ห้องประชุม 3 ชั้น 9 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เริ่มประชุมเวลา 09.30 น.

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1. ประธานชี้แจงที่มาในการจัดตั้งกองทุน ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อศึกษา พิจารณากำหนดรูปแบบการบริหารจัดการ และการจัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวใน sector ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าขึ้น ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นสรุปได้ว่า เห็นควรจัดตั้งกองทุนเพื่อดูแลและให้ความช่วยเหลือในระยะสั้นแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า และได้้นำเรื่องการจัดตั้งกองทุนดังกล่าวเสนอที่ประชุม กนศ. เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550 แล้ว ซึ่งที่ประชุม กนศ. มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับตัวรองรับการเปิดเสรีทางการค้า และขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินการ โดยให้ใช้เงินงบประมาณประจำปี ปีละ 500 ล้านบาทและขอต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 10 ปี โดยให้ระบุวัตถุประสงค์และรูปแบบการให้ความช่วยเหลือของกองทุนนี้ให้ชัดเจนชี้ให้เห็นว่ามีการทำงานแตกต่างจากกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ อย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการกองทุน

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

2.1 หลักการให้ความช่วยเหลือของกองทุนปรับตัวฯ และกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ

ประธานสรุปหลักการและขอบเขตการให้ความช่วยเหลือของกองทุนปรับตัวฯ ว่ากองทุนนี้จะให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวแก่ภาคการผลิตทั้งสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ในกรณีสินค้าเกษตร จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปตั้งแต่ขั้นกลางขึ้นไปในลักษณะอุตสาหกรรมเกษตร

ผู้แทนกระทรวงเกษตรฯ ชี้แจงว่า สำหรับกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ จะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปขั้นต้นเท่านั้น จึงเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือของกองทุนปรับตัวฯ ที่จะตั้งขึ้นใหม่ไม่ซ้ำซ้อนกับกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า กองทุนปรับตัวนี้ไม่ได้ทำงานซ้ำซ้อนกับกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ เนื่องจากให้ความช่วยเหลือผู้ผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปตั้งแต่ขั้นกลางขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในขอบข่ายงานกองทุนของกระทรวงเกษตรฯ นอกจากนี้ กองทุนนี้ยังให้ความช่วยเหลือครอบคลุมไปถึงสินค้า อุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจาก FTA โดยตรง

2.2 แนวทางการจัดตั้งกองทุนและที่มาของเงินทุนดำเนินการ

ประธานชี้แจงที่ประชุมว่า การจัดตั้งกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีเป็นเรื่องที่รัฐบาลควรดำเนินการโดยเร่งด่วน เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแล้ว ยังช่วยลดแรงกดดันและความกังวลของสังคมด้วย ดังนั้น ควรจะเสนอขอความเห็นชอบในหลักการจาก ครม. จัดตั้งกองทุนโดยใช้งบประมาณรายจ่าย ประจำปี ปีละ 500 ล้านบาท ต่อเนื่องเป็นเวลา 10 ปี หลังจากนั้นจึงออกระเบียบในการบริหารกองทุนฯ สำหรับปีงบประมาณปัจจุบันอาจขออนุมัติงบกลางเพื่อเป็นเงินในการดำเนินการ

ผู้แทนสำนักงานประมาณและผู้แทนกรมบัญชีกลาง ชี้แจงว่า การขอเงินงบประมาณมาใช้ในการจัดตั้งกองทุนต้องมี พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ พ.ร.บ.เฉพาะ มารองรับ ส่วนการขอใช้เงินงบกลางจะสามารถทำได้ ต้องเป็นกรณีเร่งด่วนซึ่งไม่ได้มีการตั้งงบประมาณไว้ โดยต้องนำเสนอโครงการขอใช้เงินด้วย

ผู้แทน สศช. เห็นว่า การจัดตั้งกองทุนรองรับการเปิดเสรีเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งรัฐบาลควรต้องดำเนินการให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด จึงน่าจะขอใช้เงินจากงบกลางเพื่อให้สามารถดำเนินการได้โดยเร็วในงบประมาณปีปัจจุบัน

มติที่ประชุม

เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ดังนี้

(1) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศดำเนินการขอความเห็นชอบในหลักการจัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือภาคการผลิตและบริการรองรับการเปิดเสรีทางการค้า โดยใช้เงินงบประมาณประจำปี ปีละ 500 ล้านบาท ต่อเนื่อง 10 ปี

(2) เนื่องจากการดำเนินงานของกองทุนเป็นเรื่องเร่งด่วน ในปี 2550 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศควรจัดทำโครงการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า เพื่อขออนุมัติใช้งบกลางในการดำเนินงาน

(3) ในขั้นตอนต่อไป ให้เสนอของบประมาณประจำปี 2551 เพื่อใช้ในการจัดตั้งกองทุน โดยให้กรมการค้าต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้บริหารจัดการกองทุนดำเนินการต่อไป

โครงการปรับตัวรองรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีการเจรจาเปิดเสรีการค้าทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และระดับทวิภาคีในรูปของ FTA ซึ่งในเรื่อง FTA ไทยได้มีการลงนามและมีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ความตกลงการค้าเสรี สองฝ่าย ได้แก่ ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-อินเดีย และอาเซียน-จีน ความตกลงที่เจรจาเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างพิจารณา ลงนาม ได้แก่ ไทย-ญี่ปุ่น และความตกลงที่อยู่ในระหว่างการเจรจากับอีกหลายประเทศภายใต้อาเซียน

จากการประเมินผลการทำ FTA สองฝ่าย ปรากฏว่าหลังการลงนามความตกลงกับ 4 ประเทศดังกล่าว ทำให้การค้าขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนทำ FTA นอกจากนี้ การลงทุนและการประกอบธุรกิจระหว่างกันก็เพิ่มขึ้นด้วย แต่สินค้าบางรายการได้รับผลกระทบและจำเป็นต้องมีการปรับตัว เช่น โคนีโอ โคนม ผลิตภัณฑ์นม หอม กระเทียม เครื่องใช้ไฟฟ้า เซรามิก และเครื่องหนัง เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบต่อผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมที่เป็น SMEs ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐจะต้องให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ในการเจรจาแม้ได้สร้างภูมิคุ้มกันไว้ในตัวข้อตกลง โดยสินค้า/บริการใดที่จะได้รับผลกระทบ ก็ได้เจรจาให้มีการเปิดเสรีที่ยาวนานที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ เช่น 15-20 ปี รวมทั้งมีมาตรการปกป้องพิเศษ (special safeguard) แต่ในระหว่างนี้มีความจำเป็นต้องมีการช่วยเหลือเพื่อให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

กระทรวงพาณิชย์จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถปรับตัวและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อช่วยเหลือภาคการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ โดยเฉพาะ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้

2.3 เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานอาชีพและทักษะการทำงานแก่แรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า ให้สามารถปรับเปลี่ยนไปสู่แหล่งทำงานใหม่ได้

2.3 เพื่อส่งเสริมการบริโภคในสาขาการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า

3. เป้าหมาย

ผู้ประกอบการสามารถปรับตัว ปรับโครงสร้างธุรกิจและแข่งขันได้ ในภาวะของการเปิดเสรีการค้า

4. ขอบเขตการดำเนินงาน

ให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิต / ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม/อุตสาหกรรมเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรี ได้แก่ ผักผลไม้กระป๋อง ผลิตภัณฑ์นม (เนยแข็ง) เนื้อแปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า เซรามิก รองเท้า เครื่องหนัง เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เครื่องสำอาง เป็นต้น

5. วิธีดำเนินการ

ให้ความช่วยเหลือที่ไม่เป็นตัวแทนแก่ภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีในระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยจัดทำโครงการในลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มสินค้าต่างๆ
- (2) โครงการการจัดหาที่ปรึกษาเพื่อช่วยในการปรับปรุงธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีให้อยู่รอด
- (3) โครงการจัดฝึกอบรมเพิ่มทักษะ/ปรับเปลี่ยนอาชีพใหม่ ให้กับแรงงานในกลุ่มธุรกิจที่มีการเลิกกิจการ
- (4) โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศ เพื่อลดผลกระทบจากสินค้านำเข้าจากการเปิดเสรี
- (5) โครงการประชุมสัมมนา / จัดฝึกอบรม / คู่มือ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการผลิตและการแข่งขัน

6. ระยะเวลาดำเนินการ

6 เดือน

7. งบประมาณรวมทั้งโครงการ 100 ล้านบาท

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
- (2) มีการบริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้มากขึ้น
- (3) แรงงานมีคุณภาพและมีทักษะในการทำงานสูงขึ้นเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้า
- (4) ลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้า

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กุมภาพันธ์ 2550